

De
Samvirkende
Købmænd

Analyse:

Butikstyveri koster dagligvarehandlen mere end to mia. kr. i 2024

Resumé

Antallet af butikstyverier i Danmark er stødt stigende, og i 2024 kan forventes 10-15 pct. flere anmeldelser af butikstyverier end i 2023, der ellers i forvejen var et rekordår.

En ny rapport fra Sverige om udviklingen i butikstyverier samt det økonomiske omfang heraf anslår, at der i den svenske dagligvarebranche stjæles for ca. 6 mia. svenske kroner i 2023.

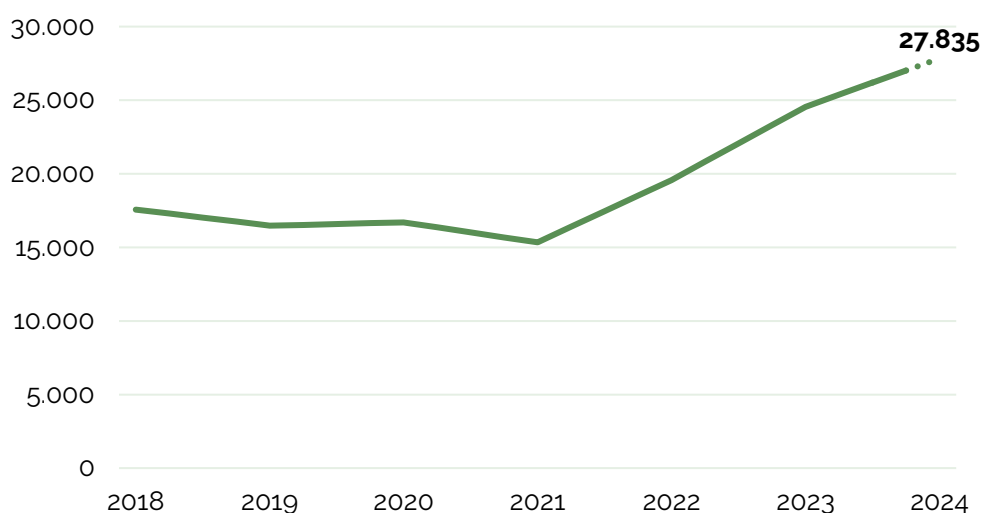
Oversættes de svenske tal til danske forhold, kan det estimeres, at den samlede værdi af butikstyverier i dagligvarehandlen i Danmark i 2024 beløber sig til et godt stykke over to mia. kroner.

DSK lavede et tilsvarende estimat i 2023, og der er en betydelig stigning fra 2023 til 2024.

Antallet af butikstyverier fortsætter himmelflugten

Siden 2021 er antallet af butikstyverier i Danmark fortsat op ad år efter år, og 2024 tegner til at blive et rekordår for antallet af anmeldte butikstyverier. En fremskrivning bl.a. baseret på baggrund af tal for de første tre kvartaler af 2024 peger i retning af, at 2024 bliver endnu et rekordår med forventeligt næsten 28.000 anmeldelser af butikstyveri – en stigning på hele 13 pct. sammenlignet med 2023.

Antal anmeldelser af butikstyveri i Danmark, 2018-2024

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistik, Statistikbanken: STRAF12.

Note: Tallene for 2024 er fremkommet ved en fremskrivning, der er baseret på en beregning af det forventede antal butikstyverier i fjerde kvartal af 2024, hvorefter dette forventede antal er lagt sammen med de faktiske anmeldelser i de tre første kvartaler af 2024. Forventningen til fjerde kvartal er fremkommet ved at fremskrive udviklingen i fjerde kvartal af 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 og 2023, hvortil er lagt vækstraten for antallet af anmeldelser af butikstyverier i første til tredje kvartal i 2024.

Denne udvikling til stor frustration for landets dagligvarebutikker, der står som ofre for butikstyvenes gerninger. I 2023 estimerede DSK, at butikstyverierne kostede dagligvarebranchen op mod 2 mia. kroner.¹ I 2024 kan det forventes, at dagligvarehandlens tab som følge af butikstyverier overstiger 2 mia. kroner.

¹ DSK (2023): Butikstyverier i dagligvarehandlen i Danmark, Statusrapport 2023.

I Sverige stjæles for 6 mia. svenske kr. i dagligvarehandlen

Der findes ingen egentlige opgørelser over værdien af butikstyverier i den danske dagligvarehandel. Men i Sverige har analyseinstituttet HUI Research foretaget opgørelser af værdien af butikstyverierne i både 2021 og 2023. Analysen, der er udarbejdet på opdrag fra den svenske erhvervsorganisation Svensk Handel, viser, at den samlede værdi (i 2024-priser) af butikstyveri i detailhandlen udgjorde 10,8 mia. svenske kr. i 2023, hvoraf 6 mia. går fra dagligvarehandlen. Det svarer til et eksternt svind på 1,5 pct. af den samlede omsætning i den svenske dagligvarehandel.

Værdien af butikstyveri i Sverige i 2021 og 2023 (SEK), 2024-priser

	2021	2023
Gennemsnitlig værdi af tyveri	1.620	1.341
Samlet tyveri i detailhandlen	10,3 mia.	10,8 mia.
Værdi af tyveri i dagligvarehandlen	5,4 mia.	6 mia.
Samlet omfang af eksternt svind	1,25 pct.	1,5 pct.

Kilde: Svensk Handel (2022): Stölder och svinn i detaljhandeln 2021:

[https://www.svenskhandel.se/api/documents/rapporter/stolder-och-svinn-i-](https://www.svenskhandel.se/api/documents/rapporter/stolder-och-svinn-i-detaljhandeln-2021.pdf)

[detaljhandeln-2021.pdf](https://www.svenskhandel.se/api/documents/rapporter/stolder-och-svinn-i-detaljhandeln-2021.pdf). Svensk Handel (2024): Stölder och brottslighet i handeln 2024:

[https://www.svenskhandel.se/api/documents/stolder-och-brottslighet-i-handeln-](https://www.svenskhandel.se/api/documents/stolder-och-brottslighet-i-handeln-2024.pdf)

[2024.pdf](https://www.svenskhandel.se/api/documents/stolder-och-brottslighet-i-handeln-2024.pdf).

Note: Tallene er inflationsjusteret til 2024-priser vha. oldmoney.dk og oldmoney.se på baggrund af hhv. Danmarks Statistiks forbrugerprisindeks (CPI) og Statistikmyndigheten SCB's Konsumentprisindex (KPI).

Disse svenske tal kan bruges som afsæt for at estimere den samlede værdi af butikstyverierne i den danske dagligvarehandel. Forudsætningen for estimatet er naturligvis, at der er en vis sammenlignelighed mellem Danmark og Sverige.

På grund af den naturlige usikkerhed, der ligger i at foretage et estimat over værdien af det stjalne i den danske dagligvarehandel baseret på erfaringer i Sverige, er der i det følgende foretaget to separate analyser, der tilsammen kan bruges som afsæt for et estimat:

- Den første analyse baserer sig på den eksterne svindprocent
- Den anden analyse foretages med udgangspunkt i udviklingerne i butikstyverier og værdien af det stjalne. Tilsammen kan disse give et estimat over værdien af det stjalne i den danske dagligvarehandel.

Hver af disse analyser giver et estimat over værdien af det stjålne i den danske dagligvarehandel. For at foretage et forsigtigt skøn, kan der efterfølgende tages udgangspunkt i middelværdien af resultaterne fra de to analyser.

Estimat #1: Eksternt svind som andel af brancheomsætning

Det eksterne svind som andel af den svenske dagligvarebranches omsætning udgjorde i 2023 1,5 pct. - en stigning på 0,25 procentpoint fra 2021. Den danske dagligvarebranche omsatte i 2023 for 113,1 mia. kroner (2024-priser). Appliceres den svenske svindprocent på danske forhold, giver det et eksternt svind på ca. 1,7 mia. kroner. Det er 200 mio. kr. mere end i 2021.

Estimat af værdien af butikstyveri i Danmark i 2021 og 2023 baseret på svindprocent i Sverige, 2024-priser

	2021	2023
Samlet omsætning (DKK)	119,2 mia. kr.	111,3 mia. kr.
Eksternt svind (pct.)	1,25 pct.	1,50 pct.
Eksternt svind (DKK)	1,5 mia. kr.	1,7 mia. kr.

Kilde: Svensk Handel (2022): Stölder och svinn i detaljhandeln 2021.:

[https://www.svenskhandel.se/api/documents/rapporter/stolder-och-svinn-i-](https://www.svenskhandel.se/api/documents/rapporter/stolder-och-svinn-i-detaljhandeln-2021.pdf)

[detaljhandeln-2021.pdf](https://www.svenskhandel.se/api/documents/stolder-och-brottslighet-i-handeln-2024.pdf). Svensk Handel (2024): Stölder och brottslighet i handeln 2024:

<https://www.svenskhandel.se/api/documents/stolder-och-brottslighet-i-handeln-2024.pdf>. Danmarks Statistik, Statistikbanken: FIKS44 og egne beregninger

Note: Tallene er inflationsjusteret til 2024-priser vha. oldmoney.dk og oldmoney.se på baggrund af hhv. Danmarks Statistiks forbrugerprisindeks (CPI) og Statistikmyndigheten SCB's Konsumentprisindex (KPI).

Estimat #2: Forholdet mellem udviklingen i antallet af anmeldelser og den samlede værdi af kundetyverier

I 2023 registrerede Sverige et rekordhøjt antal butikstyverier med 47.558 tilfælde. Udviklingen er dog aftaget i 2024, og en fremskrivning viser, at der "kun" kan forventes ca. 45.000 butikstyverier i Sverige i 2024. Denne udvikling lader sig reflektere i det økonomiske omfang af butikstyverierne. Det eksterne svind forventes af udgøre 5,8 mia. svenske kroner i 2024, hvilket er 150 mio. svenske kroner mindre end i 2023.

I Danmark er antallet af anmeldte butikstyverier ikke aftagende, men stadig tiltagende. En fremskrivning baseret på bl.a. antallet af anmeldelser i de første tre kvartaler af 2024 peger i retning af, at antallet af anmeldte butikstyverier i Danmark i 2024 er steget med 10-15 pct.

sammenlignet med 2023. Derfor må det også forventes, at værdien af det eksterne svind i Danmark er opadgående.

Overføres de svenske forhold til Danmark, ender man med et estimat over værdien af det stjålne i den danske dagligvarehandel på rekordhøje 2,3 mia. kroner i 2024.

Estimat af værdien af butikstyverier i Danmark baseret på forholdet mellem antallet af anmeldelser og samlet værdi af det stjålne i Sverige.

	Sverige		Danmark	
	Antal butikstyverier	Eksternt svind (mia. SEK)	Antal butikstyverier	Eksternt svind (mia. DKK)
2021	42.896	4,3 mia.	15.342	1,2 mia.
2022	43.098	6 mia.	19.572	1,6 mia.
2023	47.558	5,9 mia.	24.554	2,0 mia.
2024	45.086	5,8 mia.	27.835	2,3 mia.

Kilde: Brottsförebyggande rådet, BRÅ: Anmälda brott, Svensk Handel (2022): Stölder och svinn i detaljhandeln 2021:

<https://www.svenskhandel.se/api/documents/rapporter/stolder-och-svinn-i-detaljhandeln-2021.pdf>;

Svensk Handel (2024): Stölder och brottslighet i handeln 2024:

<https://www.svenskhandel.se/api/documents/stolder-och-brottslighet-i-handeln-2024.pdf>; Danmarks Statistik, Statistikbanken: STRAF12 og egne beregninger.

Note: Antallet af anmeldte butikstyverier i Sverige i 2024 er fremkommet ved en fremskrivning af antallet af anmeldte butikstyverier i Sverige de første tre kvartaler af 2024. Tallene for er inflationsjusteret. Tallene er inflationsjusteret til 2024-priser fra oldmoney.dk og oldmoney.se på baggrund af hhv. Danmarks Statistiks forbrugerprisindeks (CPI) og Statistikmyndigheten SCB's Konsumentprisindex (KPI).

Det samlede billede: Butikstyverier i dagligvarehandlen for mere end to mia. kroner

De to estimater peger på, at den samlede værdi af butikstyverier i den danske dagligvarehandel ligger mellem 1,7 og 2,3 mia. kroner i 2024. Et forsigtigt bud på den "sande" værdi kunne være gennemsnitsværdien, altså ca. 2 mia. kroner. Til sammenligning var det tilsvarende "gennemsnitsbeløb" for 2023 ca. 1,65 mia. kroner.

Dog er der flere udeladte faktorer, som ikke reflekteres i dette forsigtige bud, og som antyder, at estimatet er for lavt:

For det første kan der til estimatet lægges et betydeligt mørketal – altså svind, som muligvis eller endda sandsynligvis skyldes butikstyveri, men hvor dette ikke kan afgøres umiddelbart. Dette sker f.eks., hvis butikstyverier først opdages efter noget tid. I dette tilfælde vil svindet kategoriseres som internt svind, selvom der reelt er tale om butikstyveri.

For det andet sælges alkohol centralt i Sverige – via Systembolaget – mens det i Danmark sælges i dagligvarehandlen. Det betyder, at de svenske tal, som estimatet baserer sig på, er en smule for lave i en dansk kontekst, da der i Danmark jo også stjæles alkohol fra dagligvarehandlen.

For det tredje er den svenske fødevareoms lavere end den danske. Det betyder, at hvis de samme fødevarer bliver stjålet i Sverige og Danmark, vil prisen på varerne være højere i Danmark. Igen peger det i retning af det umiddelbare gennemsnitsestimat er for lavt.

Det fuldkomne billede er således, at den samlede værdi af butikstyverier efter alt at dømme er højere end de 2 mia. kroner, som gennemsnitsestimatet ellers peger på. En forsigtig antagelse kunne være, at beløbet reelt er mindst 20 pct. højere. Det svarer til, at værdien af butikstyverier i dagligvarehandlen i Danmark beløber sig til mere end 2,4 mia. kroner i alt.

Samlet estimat af værdien af butikstyverier i den danske dagligvarehandel i 2024, 2024-priser

Kilde: Se ovenstående figurer og tabeller. Se endvidere DSK's analyse med estimatet for 2023: DSK (2023): Butikstyverier koster dagligvarehandlen op mod 2 mia. kroner i 2023.

DSK MENER

Det er tydeligt, at den problematiske udvikling i butikstyverier ikke kun er et dansk fænomen, og vi ved, at der er en betydelig overrepræsentation af udenlandske statsborgere blandt butikstyverne. Det peger i retning af, at det er nødvendigt, at problemet også håndteres internationalt, hvis udviklingen skal vendes.

Derfor foreslår DSK, at

- Der skal skabes bedre rammer for forebyggelse af butikstyverier, f.eks. gennem bedre adgang til brug af nye teknologier både hos myndigheder og butikker.
- Købmændenes muligheder for at få dækket tab ved butikstyverier skal forbedres – f.eks. ved at skabe mulighed for løntilbageholdelse og ved at etablere en kriminalitetsfond.
- Udfordringen med butikstyverier bør tages op på EU-niveau med henblik på både at dele erfaringer og på at genoverveje, om de eksisterende retspolitiske rammer, Schengen-samarbejdet mm. er tilstrækkelig gearet til at håndtere udfordringen.

Om dette notat

Dette notat er udarbejdet af De Samvirkende Købmænd (DSK). DSK har eksisteret i over 100 år som brancheorganisation og repræsenterer i dag næsten 1.500 supermarkeder, discountbutikker, nærbutikker og convenience i Danmark. Vi arbejder løbende for at forbedre rammerne for de danske købmænd – også ved at skabe og dele viden og indsigt om emner, der har relevans for købmændenes dagligdag og forretning.

Denne analyse er udarbejdet i december 2024 af analysemedarbejder Anker Søby Poulsen og analysechef Morten Jarlbæk Pedersen. Det er tilladt at citere fra denne analyse med henvisning til DSK.